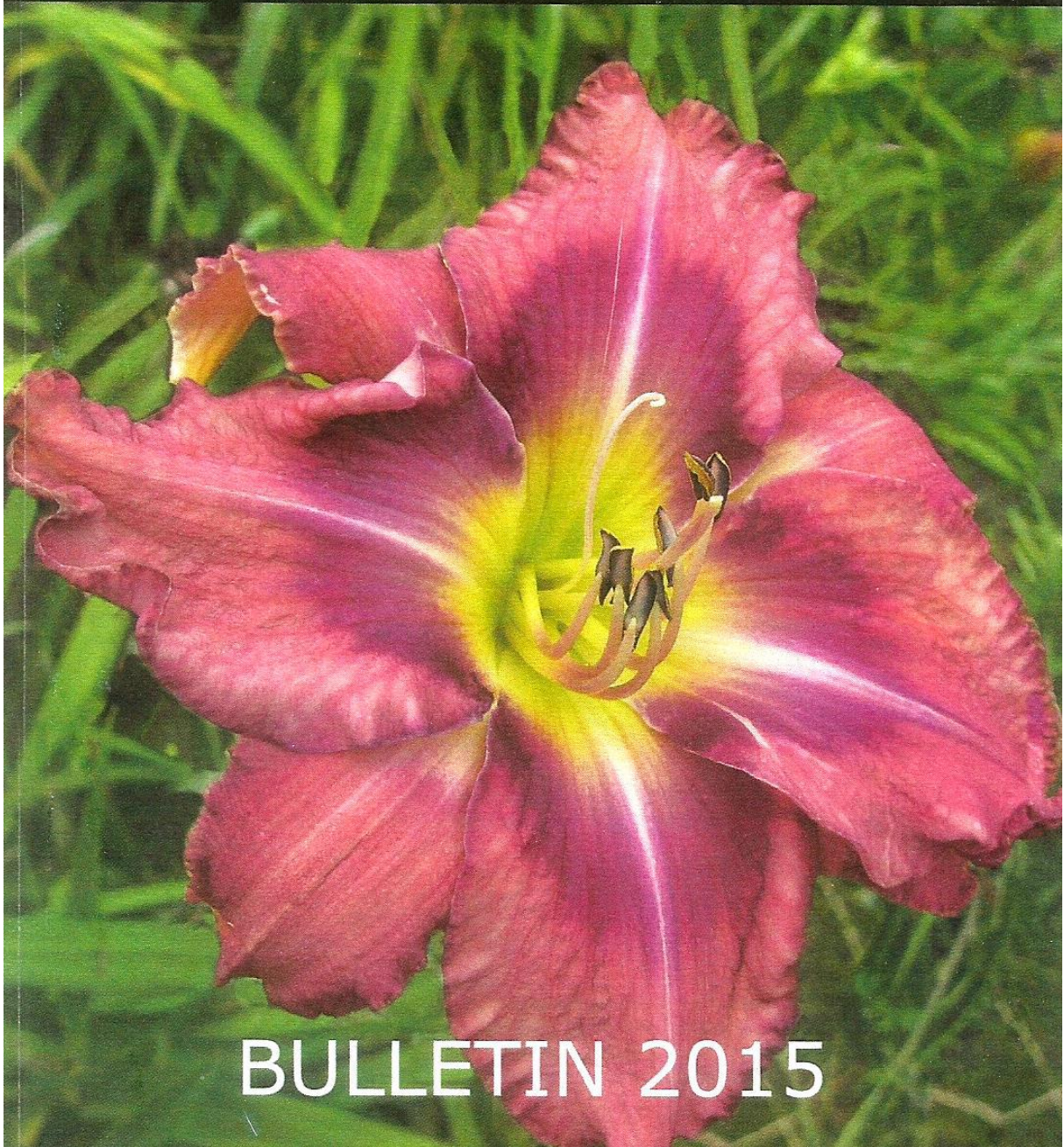

The British
**HOSTA and
HEMEROCALLIS**
Society

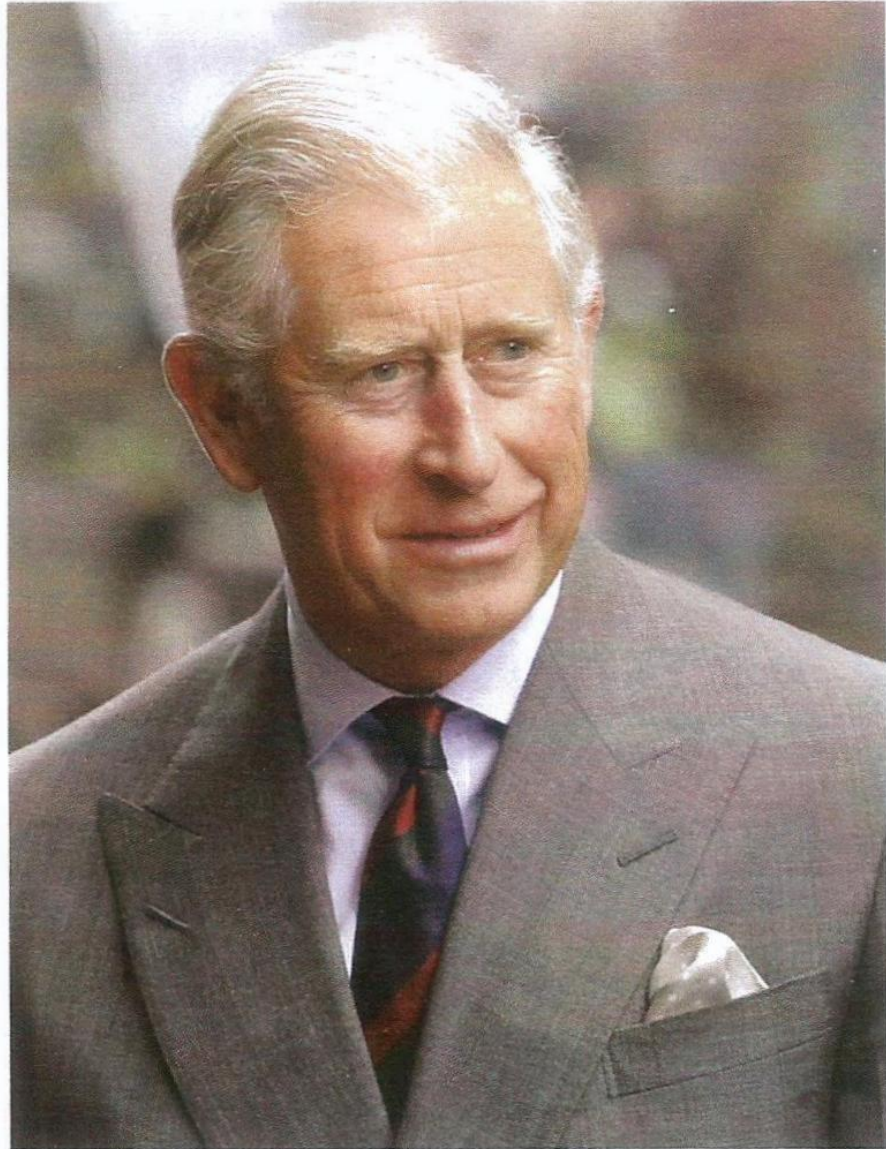

BULLETIN 2015

**THE BRITISH HOSTA AND HEMEROCALLIS SOCIETY
OFFICERS AND COMMITTEE
2015- 2016**

Patron	HRH The Prince of Wales
President	C.D. Brickell CBE VMH
Vice Presidents	Diana Grenfell George Smith MBE
Chairman	John Carr
Hon. Secretary	Marjorie Sturman, 29 Southdown Road, Harpenden, Hertfordshire, AL5 1PF
Hon. Treasurer	Jonathan Hogarth, 25 Simons Lane, Wokingham, Berkshire, RG41 3HG
Hon. Membership Secretary	Vacancy
Bulletin Editor	June Colley, Narra, Frensham Lane, Lindford, Hampshire. GU35 0QJ
Executive Bulletin Editor	Mike Shadrack
Newsletter Editors	George Feltrup, 31 Douglas Road, Sutton Coldfield, West Midlands, B72 1NG
Librarian - Hosta	Tim Saville, 1 Poplar Road, Penycae, Wrexham, LL14 2PY
Librarian - Hemerocallis	Jan and Andy Wyers, Little Hermitage, St. Catherine's Down, Ventnor, Isle of Wight, PO38 2PD
Publicity Officers	Stephen Baker (Hostas) Susan Beck (Hemerocallis)
Exhibition and Show Secretary	Jim Allnutt
Committee Members	Robert Grant-Downton, Mike Shadrack, Paul Harris, Mike Howell, John Baker
European Liaison	Liselotte Hirsbrunner
American Liaison	Warren Pollock
Webmaster	Vacancy
Creative Web Editor	Diana Grenfell
Technical Web Editor	Vacancy
Website	www.hostahem.org.uk

The British Hosta and Hemerocallis Society is a Registered Charity No 1003489

HRH The Prince of Wales
Patron of The British Hosta and Hemerocallis Society

Photo by 1001 Inventions.com

'Jagged Sweetness' ('Lacy Knitter' x 'Jordyn Casper')

'Touch of Linda' ('Striplled Statement' x 'Red Friday')

Tytuł Oryginału; Jagged Daylilies
Tłumaczenie z języka angielskiego

Liliowce Strzępiaste

Jerzy Bodalski

Łódź, Polska

Historia hodowli liliowców strzępiastych, stanowi przykład zdarzeń, gdzie pojawienie się jednej, niepozornej i pierwotnie niedocenionej cechy morfologicznej kwiatu inicjuje nowy, rozwijający się burzliwie kierunek hodowli. Mogę założyć, że pojawienie się strzępiastego zakończenia krawędzi petali ponad 40 lat temu w ogrodzie Howarda Hite nie zapowiadało żadnej rewolucji w hodowli liliowców. Zarejestrowana przez niego w 1973 roku odmiana 'Creepy Crawler' (ryc.1) ze strzępiastymi zakończeniami krawędzi petali nie zrobiła na nikim większego wrażenia.

Nieco później gen determinujący tą cechę pojawił się w sposób wyraźny w ogrodzie Reckampa/Klehma, którzy w ostatnich dwu dekadach ubiegłego wieku zarejestrowali 18 odmian prezentujących postrzępione petale.

Dwie spośród tych odmian: ('My Sunshine' - Reckamp/Klehm 1978) i ('Techny Peach Lace' - Reckamp/Klehm 1988) oraz kilka innych autorstwa innych hodowców: ('Startle' - Belden 1988), ('Enchanted April' - Trimmer 1993), ('Forestlake Ragamuffin' - Harding 1993) i ('Baracuda Bay' - Salter 1996) otworzyło drogę do nowatorskiego niesłychanie atrakcyjnego i burzliwie rozwijającego się kierunku hodowli z końcem ubiegłego wieku.

Dość powiedzieć, że w dwudziestoleciu 1973-92, od chwili pojawienia się w rejestrze AHS pierwszego liliowca strzępiastego zarejestrowano 15 odmian prezentujących tą cechę, a w jednym tylko 2011 roku zarejestrowano ich 52. <http://liliowce.net/pl/liliowce-strzepiaste/rejestr-liliowcow-strzepiastych/>

Fig. 1 'Creepy Crawler' (Hite, 1973)

Frig. 2 Fringed Tulips

Określenie „liliowce strzępiaste” jest w nazewnictwie kwaciarskim terminem nowatorskim, nieznanym i nieobowiązującym. Zastosowałem go w niniejszym opracowaniu, i tylko zresztą na jego użytek świadomie, aby zdefiniować grupę liliowców, o których traktuje ten artykuł. Posłużyłem się terminologią zaczerpniętą z klasyfikacji tulipanów, w której kwiaty o postrzępionych krawędziach działek stanowią odrębną grupę roślin i definiowane są jako tulipany „Crispa” (strzępiaste, kędzierzawe, fryzowane) ryc.2

W literaturze źródłowej nie natknąłem się na formalną propozycję wyodrębnienia grupy liliowców z postrzępionymi brzegami działek w oddzielnej kategorii roślin, jakkolwiek istnieją dowody, że grupa ta dostrzegana jest jako inna jakość, która zasługuje na szczególną uwagę i wyróżnienie. Potwierdzeniem tego ostatniego jest cieszący się powodzeniem blog prowadzony przez Sandy i Mike Holms: „Daylily Blog on Teeth Hybridizing” <http://daylilytrader.com/riverbend/wordpress/>

W nazewnictwie anglosaskim nie ma jednorodnej nazwy dla tej kategorii liliowców. Stosowana najczęściej nazwa „teeth daylilies” jest o tyle nieściśła, że coraz większa liczba wprowadzanych do rejestru liliowców tej kategorii ma kwiaty, które poprzez anatomiczną zmianę swojego wyglądu już od dawna przestały nasuwać skojarzenia z zębami (ang. teeth- zęby).

Określenie liliowce „strzępiaste” ma znaczenie uniwersalne i mieści w sobie każdy typ budowy płatków, których zewnętrzne krawędzie w płaszczyźnie poziomej tworzą w stosunku do ich powierzchni liczne, mniej lub bardziej głębokie i ostre załamania. Bliższa analiza budowy anatomicznej liliowców strzępiastych wskazuje, że cecha ta, najpewniej uwarunkowana genetycznie, nie jest jednorodna i występuje w co najmniej dwu, podstawowych wariantach.

Te dwa warianty są historycznie najstarsze i można z dużym prawdopodobieństwem założyć, że właśnie one stały się punktem wyjścia dla dalszych, anatomicznych modyfikacji w wyglądzie zewnętrznych krawędzi płatków liliowca pojawiających się w miarę upływu lat i postępu hodowli. Pierwszy wariant (ryc.3) stanowiący anatomiczne przedłużenie gładkiej powierzchni płatka licznymi, ułożonymi w palisadę, zaokrąglonymi wyrostkami występuje w odmianach, które są prarodzicami liliowców strzępiastych (Yuma, Charlie). One też pojawiły się jako pierwsze w długiej historii liliowców strzępiastych.

Fig.3

'Charlie' (Redkamp-Klehm, 1993) 'Aliquippa' (Baxter, 2004) 'Tickle Me Elmo' (Pickles, 2009)

Fig.4

'Robes for the Queen'(Salter, 2003)'Bristling Fury'(Benz, 2008)'Eagles Gift'(Petit, 2008)

Fig.5

**'Deadliest Catch' (Polston, 2011) 'Eyelash Viper' (Lambertson, 2012)
'Fangs of Fury' (Polston, 2013)**

Wariant drugi (ryc.4) przedstawia sobą zakończenia krawędzi płatków, anatomicznie innych, - zębatych, przypominających wyglądem zęby piły. Z historycznego przeglądu hodowli liliowców można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że prarodzicami tego wariantu anatomicznego były odmiany Lin Wright i Mort's Masterpiece.

Ostatnie lata, najpewniej w wyniku mutacji genu (genów) odpowiedzialnych za anatomiczny wygląd zewnętrznej krawędzi płatków przyniosły, kolejny, niespotykany dotąd wariant anatomiczny w postaci długich, nitkowatych wyrostków (ryc.5)

Znaczny wzrost zainteresowania liliowcami strzępiastymi w latach ostatnich dowodzi, że miłośnicy roślin ozdobnych docenili w pełni ich oryginalne walory dekoracyjne. Wielu wybitnych hodowców podjęło prace nad wprowadzeniem nowych odmian tej kategorii liliowców.

Seedling 230-3 'Panorama Raclawicka' ('Cosmic Sensation' x 'Fantastic Fringe')

Jerzy Bodalski Liliowce

'Skarbiec Jasnej Góry'

('Forestlake Ragamuffin' x 'Outer Limits') ('Mary Lena' x 'Hip Hop Music')

Seedling 411-3

'Miss Polonia'

('Rosy Spiketail' x 'Red Friday')

'Black Angel'

('Brookie Bug' x 'Venus Fly Trap')

'Ks. Jerzy Popieluszko'

('Glowing Quasar' x 'Interview with Vampire')

'Flight to the Future'

('Mary Lena' x 'Venus Fly Trap')

Seedling 492-2 ('Forestlake Ragamuffin' x Sdlg)

Również mój własny program hodowlany w znacznej części został podporządkowany takiemu celowi. W ostatnich dwu latach zarejestrowałem w American Hemerocallis Society i Hemerocallis Europa kilkanaście autorskich klonów liliowców strzępiastych a dalsze, bardziej doskonałe, mam nadzieję uzyskać w przyszłości.

Czuję się zaszczycony, że za pośrednictwem Biuletynu The British Hosta and Hemerocallis Society mam możliwość przekazania informacji o liliowcach strzępiastych czytelnikom w Wielkiej Brytanii. Byłbym rad, gdyby przyczyniło się to do popularyzacji tego wariantu odmian liliowców i zdobyło dla nich nowych entuzjastów.

Jerzy Bodalski: *jest z zawodu lekarzem pediatrą, - emerytowanym profesorem Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (Polska). Od wielu lat zajmuje się hodowlą lilii i liliowców. Członek honorowy (Life Membership) The North American Lily Society i członek American Hemerocallis Society. W latach 2013-14 zarejestrował 90 autorskich odmian liliowców. Prowadzi stronę internetową <http://liliowce.net/> edytowaną w czterech językach europejskich*

Jerzy Bodalski Liliowce

Seedling 467-2
(‘Eleanor’s True Passion’ x ‘Casper’s Revenge’) (‘Ruckus’ x Unknown)

‘Children’s Dreams

Seedling 259 S)
(Sdlg x Sdlg)

Seedling 134-6
(‘Heavenly Pink Fang’ x ‘Mary Lena’)

Seedling 471-2)
(‘Wild Hair’ x ‘Voracious Vixen’)

Seedling 125-1 ‘Found Treasure’
(‘Lee Pickles’ x ‘Ruckus’)